

[Horn.]

de tre landes borgere i størst mulig udstrækning slutter op om deres eget nordiske selskab, som hidtil har hævdet sig på en så smuk måde ude i den øvrige verden.

Jeg kan med disse bemærkninger anbefale lovforslaget til en hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Jensen-Broby: Det har haft stor betydning for de nordiske lande, at de på dette praktiske område har fået gennemført et samarbejde. Det er jo et af de første områder, hvor der er blevet et samarbejde, og det var opnået, allerede inden det virkelige nordiske samarbejde mellem de nordiske parlamentariske forsamlinger kom i gang. Der er ingen tvivl om, at hvis hvert land skulle have optrådt for sig, havde der ikke været mulighed for at gennemføre det, som er gennemført af SAS. Derfor er det min overbevisning, at man fra statens side har en pligt til at støtte selskabet. Det er jo ikke sådan, at selskabet kræver et direkte bidrag. Den statsgaranti på ialt 10 mill. kr., man har haft i de 4 år, der nu er gået, og som udløber til efteråret, har der aldrig været brug for — garantisummen er jo fordelt med to syvendedele til Danmark, to syvendedele til Norge og tre syvendedele til Sverige — men det har været en mægtig moralsk støtte for selskabet, at det har haft denne statsgaranti.

Når nu selskabet kommer og beder om at få garantien forlænget for 5 år og at få den gjort større, idet man beder om ialt 22½ mill. kr. i stedet for de 10 mill. kr., så er det jo ingen reel forhøjelse, når man ser på forholdet, som det virkelig er. Omsætningen er blevet større end de ca. 1 000 mill. kr., som man havde regnet med, og den anslås nu for denne periode at ville beløbe sig til 1 667 mill. kr.; omsætningen for den næste 5 års periode anslås at ville andrage ialt 2 333 mill. kr., således at garantien stadig udgør 3½ pct. af omsætningen. Det er altså det, man beder om at få statsgaranti for, og det vil jeg gerne anbefale at vi går med til.

Det er i de senere år gået stærkt fremad for SAS; regnskaberne er pæne, og der har været et betragteligt overskud, men de, der kender lidt til flyvning og det nye, der sker på flyvningens område, ved, at materi-

ellet meget hurtigt forældes og skal udskiftes. Man har sidste år haft et overskud på 32,5 mill. kr., som er afskrevet på materiellet, og derudover har man haft en indtægt på 9,2 mill. kr. ved salg af gammelt materiel, som også er afskrevet. Der har ikke været tale om at udbetale renter til aktionærerne; man har brugt hele fortjenesten til afskrivning for at konsolidere sig. Man står overfor køb af 14 DC7-maskiner, de nyeste flyvemaskintyper, der findes, og det er givet, at der skal store kontante beløb til, idet fabrikken for en stor del kræver betaling forud eller i hvert fald hurtig betaling. Det er derfor nødvendigt, at man har mulighed for lån, og det er denne mulighed, der afstives gennem statsgarantien.

Jeg gør opmærksom på, at også i andre lande i Europa og i Amerika gives der meget store statstilskud til flyvningen. Herhjemme har man altså ikke krævet noget statstilskud i de år, der er gået, når lige undtages de indenrigske ruter, til hvis opretholdelse der har måttet gives et særligt tilskud, og forhåbentlig bliver der heller ikke tale om at bruge den garanti, man nu beder om. Jeg vil også gerne gøre opmærksom på, at nu, da man har forbindelse vel med 47—48 lande, skaffes der megen fremmed valuta her til landet. Selskabet er drevet sådan, at det er almindeligt anerkendt i hele verden, og gennem det samarbejde, der har været mellem de tre nordiske lande, er der opnået tilladelse til flyvning mange flere steder, end der havde kunnet opnås, hvis de nordiske lande havde stået hver for sig.

Jeg skal derfor på det bedste anbefale, at vi går med til at give denne garanti på de 3½ pct. af omsætningen i de kommende 5 år, ligesom vi har gjort det i de år, der er gået.

Gottschalck-Hansen: Selvom det var en konservativ trafikminister, der i 1950 gennemførte loven om en statsgaranti på 10 mill. kr. til Scandinavian Airlines System, vil jeg ikke ligefrem påstå, at det var med udelt begejstring, mit parti gik med til denne lov. Det konservative folkeparti mente og mener stadigvæk, at det ikke kan være en statsopgave at kautionere for private aktieselskaber. Når vi alligevel gik med til at vedtage loven i 1950, var det af tre grunde. For det første gik vi med af hensyn